

K ČEMU SLOUŽÍ pomůcky?

- Náhrada = kompenzace zraku
- **Zpřístupnění** informací
- Zajištění **nezávislosti** na ostatních
→ samostatnosti a vlastní svobody, bezpečí a orientace v prostředí
- **Návrat** do běžného života
- **Zkvalitnění** života
- **Umožnění výkonu různých činností a vzdělávání:**
  - **ŠKOLA / PRÁCE:** SW / HW - čtečky, lupy, braillský řádek
  - **VOLNOČAS. AKTIVITY:** futsal s ozvuč. míčem, tandem, showdown, zvuková střelba...

[ČLÁNEK: Výše příspěvku a pravidla pro jeho získání](#)

VOLBA POMŮCKY

- **Druh zrakové vady**
- **Věk** žáka, jeho **znalosti, potřeby, dovednosti**
- **Prvotní seznámení s pomůckou** (prevence zjištění, že jedinec není schopen pomůcku používat)

ŠKOLA:

- **Zaškolení pedagogů:** používání pomůcky, nákup aj.
- **Praktické využití žákem během výuky**

PORADENSKÉ ZAŘÍZENÍ (SPC):

- **Ukázka pomůcky** během spec.ped. vyšetření
- **Proškolení a konzultace se zákonnými zástupci**
a dalšími rodinnými příslušníky
- **Zaškolení pedagogů** + odkaz na specializovaná střediska: Teiresiás MU, Spektra, Tyfloservis, Tyflocentrum

KOMPENZAČNÍ POMŮCKA

- pomůcka, která **podporuje** či **nahrazuje ztracenou funkci**
- přispívá k **podpoře funkčních schopností, zmírnění či kompenzaci postižení a zapojení člověka do běžného denního života**

- **prevence** úrazů, **zjednodušení** každodenních úkonů
- optické pomůcky
- pomůcky na bázi PC
- opto-elektronické pomůcky
- Ostatní (3D tiskové p., aplikace)

DĚLENÍ POMŮCEK

ZÁKLADNÍ DĚLENÍ

(Keblová (2001) – in Hamadová 2007)

1) OPTICKÉ

2) NEOPTICKÉ

3) ELEKTRONICKÉ

DĚLENÍ PODLE KATALOGU PO

1) DIDAKTICKÉ POMŮCKY

2) SPECIÁLNÍ DIDAKTICKÉ POMŮCKY

3) REEDUKAČNÍ A KOMPENZAČNÍ POMŮCKY

→ Optické

→ Na bázi PC

→ Optoelektronické

➔ Ostatní

1. OPTICKÉ POMŮCKY

ÚČEL: zpřístupnění textu (zvětšení), **vnímání barev a kontrastu, rozlišování detailů**

RUČNÍ LUPY: posouvání po textu

STOJÁNKOVÉ LUPY: umožnění psaní pod lupou

HYPEROKULÁRY: hyperokulární čočky zasazené do brýlí

APLIKACE: zvětšení textu, přisvícení

např. Lupa, Magnifying Glass + Flashlight

<http://pomucky.blindfriendly.cz/opticke-pomucky.html>

Lupa stojánková

S OSVĚTLENÍM A bez osvětlení

2. NEOPTICKÉ POMŮCKY

ÚČEL: sebeobsluha, studium, výkon zaměstnání aj.

- **INDIKÁTOR HLADINY „HLADINKA“**
– detekce úrovně hladiny tekutiny (nápoje)

- **ROZLIŠOVAČ BANKOVEK (šablonka)**
„plastová kartička“
s hmatovými výstupy na boku
→ též i aplikace: [Cash Reader](#)
- **VPN** – vysílačka, spouští akustické signály na veřejných místech (MHD, budovy, semaforey...)
- **BÍLÁ HŮL**
- **ROLIŠOVAČ BAREV**
- **PODPISOVÉ OKÉNKO**
- **RAZÍTKO S PODPISEM**
- **POPISOVAČE** (na oblečení, klíče, věci – dymokleště / 3D tisk)

3. ELEKTRONICKÉ POMŮCKY

- **PŘÍRUČNÍ ELEKTRONICKÉ LUPY:**
individuální zvětšení dle potřeby
- **KAMEROVÉ LUPY:**
přenosné, posouvací řádek, monitor
- **SPECIÁLNÍ TABLETY, ČTEČKY S HLAS. VÝSTUPEM...**

4. DIDAKTICKÉ POMŮCKY

ÚČEL: dosažení daných pedagogických cílů

VÝBĚR dle:

Dle **stupně zrakového postižení**

Dle **deficitu v konkrétních oblastech** (např. ztížená orientace na ploše, v prostoru, narušený proces čtení / psaní aj.)

5. SPECIÁLNÍ DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- Zvětšené učebnice
- Elektronická verze učebnic a dalších studijních materiálů
- Mapy pro slabozraké
- Ozvučený míč
- Hmatové pexeso, domino, reliéfní knihy
- Rýsovací soupravy pro slabozraké, nevidomé
- <https://www.tyflopomucky.cz/olomouc/>

- Pomůcky pro VOLNOČASOVÉ AKTIVITY: GOALBALL, TANDEM, SHOWDOWN, FUTSAL PRO NEVIDOMÉ, STOLNÍ HRY PRO NEVIDOMÉ...
- **HAPTICKÁ MAPA
S RŮZNORODÝMI POVRCHY**
- **HAPTICKÉ MAPY OD SEZNAMU**

6. REEDUKAČNÍ A KOMPENZAČNÍ POMŮCKY

Vodící pes

- Kompenzační pomůcka
  - Výcvik od 12 – 20 měsíců věku psa
  - 1roční předvýchova v rodině
- dobrý zdravotní stav
  - Samotný výcvik: cca 6 - 9 měsíců – 3 fáze
  - 1. fáze → nácvik povelů, úkonů, seznámení s klientem
  - 2. fáze → práce klienta se svým psem, důvěra při pohybu
  - 3. fáze → „sehraná dvojice“, složení zkoušky (klient se psem nebo cvičitel se zatemněnými brýlemi – zná + a - psa)
  - cena: cca 200 tisíc, lze žádat o příspěvek
  - Oblast sociálních služeb
(zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách)
  - Při práci vodícího psa nehladit – vždy se zeptat!

[ODKAZ: ŠKOLA PRO VÝCVIK VODICÍCH PSŮ, s.r.o.](#)

[ODKAZ: Help pes](#)

Video: Vidíme ty, kteří NEVIDÍ

„Nevidomí někdy potřebují naši pomoc. Abychom opravdu pomohli, měli bychom se řídit několika základními pravidly.“

[ODKAZ NA VIDEO: Vidíme ty, kteří nevidí](#)